

KOHTI LUONNONMUKAISTA TÄSMÄPUUKORJUUTA

Jori Uusitalo, Omid Abdi, Ville Laamanen & Veli-Pekka
Kivinen
Metsäpäivät 24.10.2024

LUONNONMUKAINEN TÄSMÄPUUHAKKUU (LUOMUHAKKUU) (MMM/RRF 2022-2024)

LUOMUHAKKUU –konsortio

- **HY - Metsätieteet (Prof. Jori Uusitalo/Prof. Jari Vauhkonen)**
  - **Arbonaut Oy**
  - **Tredu (Tampereen kaupunki)**
  - **Ponsse (oma rahoitus/omat tavoitteet)**
  - Metsäviestintä Oy (Viestintä)
  - Trimble forestry (Alihankkija)
  - Metsähallitus, Finsilva, Metsä Group
  - Metsäkeskus, MTK
- Budjetti 1,1 M€ (0,78 M€)
    - HY 0,8 M€ (0,56 M€)
    - Arbonaut Oy
    - Tredu
  - Kesto 1.5.2022 – 30.11.2024

FOREST TECHNOLOGY RESEARCH GROUP

Post doc Zhu Mao

Prof. Jori Uusitalo

Doctoral student
Ville Laamanen

Doctoral students (working elsewhere) :

- Harri Lindeman
- Antti Raatevaara
- Antti Laakkonen

University lecturer Veli-
Pekka Kivinen

Post doc Omid Abdi

Master thesis (hired for short periods):

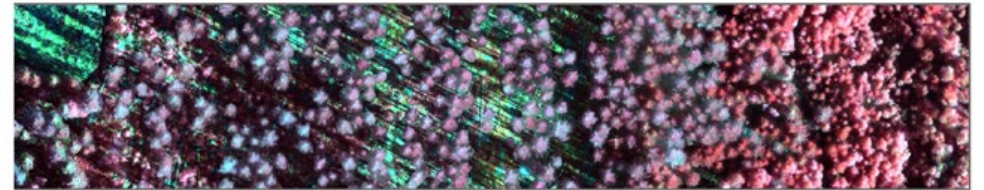
- Son Cao
- Kaarlo Koivukoski
- Tero Puukka

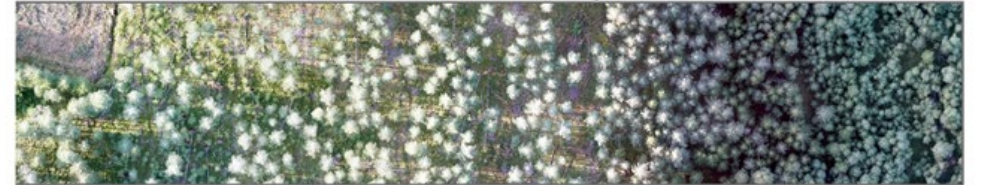
LUOMUHAKKUU -TAVOITE

- **Tavoitteena** on kehittää, testata ja jalkauttaa käytäntöön joukko menetelmiä, joiden avulla metsäalan käytännön toimijat voivat toteuttaa luonnonmukaista täsmäpuukorjuuta
  - Puukarttatuotteet
  - Maalaji- ja kasvuolosuhde-ennusteet
  - Puuvalinta- ja metsänkäsittely
  - Ajoreittinen optimointi

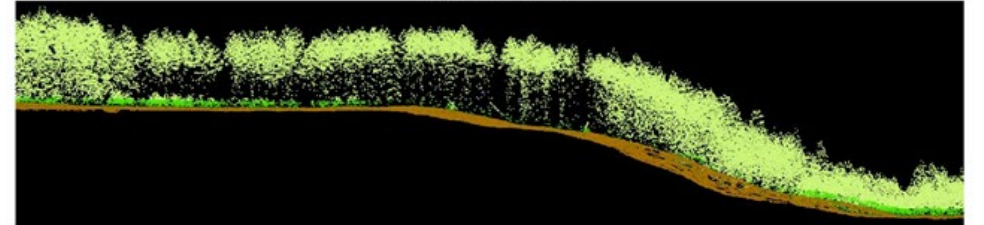
Multi-Spectral Data

Orthomosaic Image

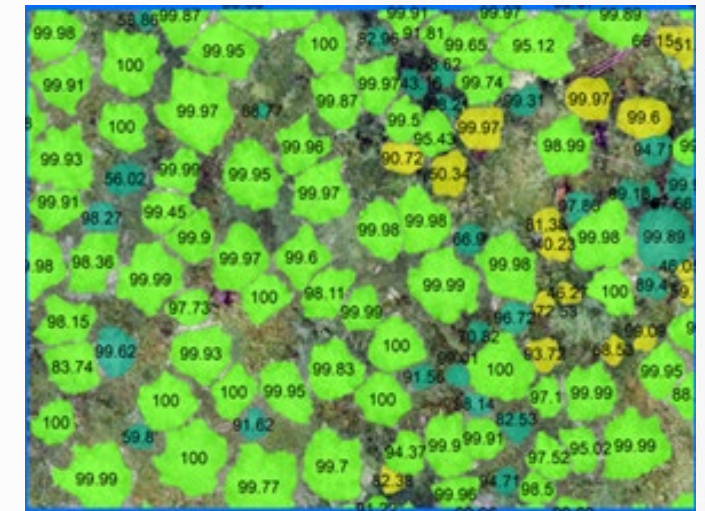
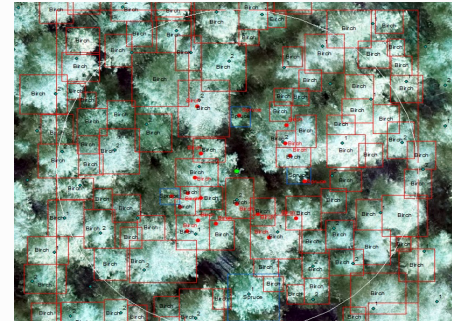
3D Point Clouds

SYVÄOPPIMISEEN POHJAUTUVA PUUSTOTULKINTA

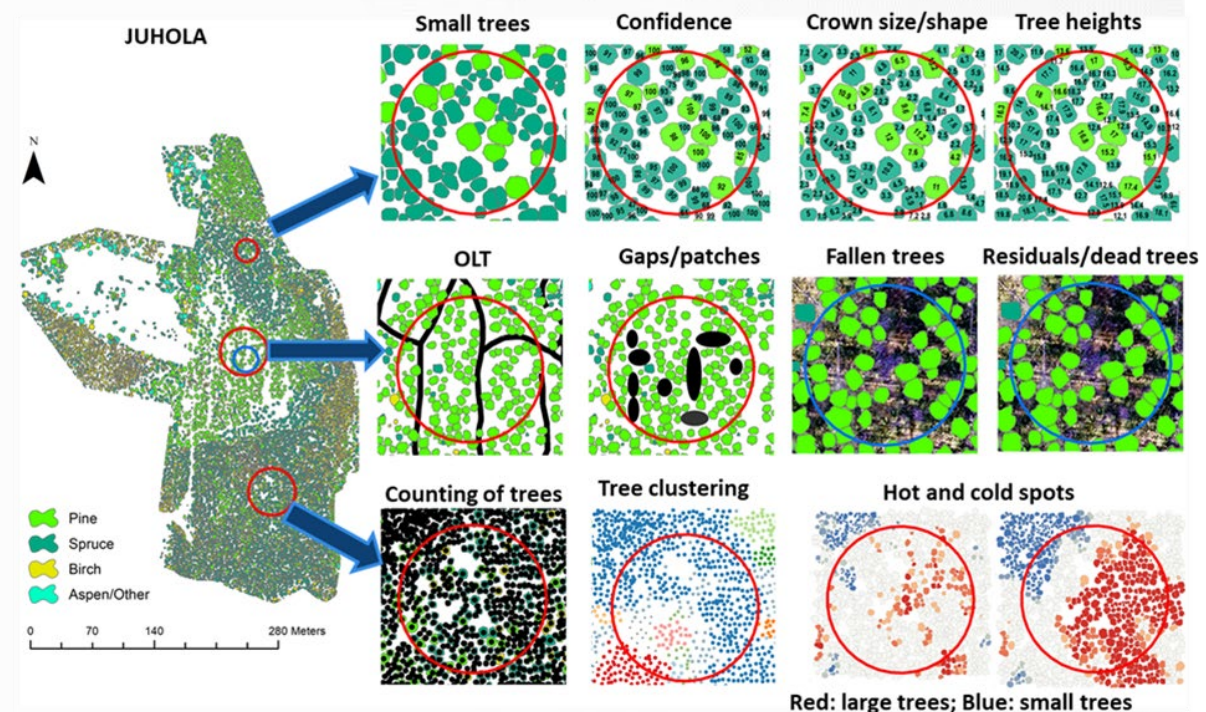
- Drone-inventointi (13 metsikköä)
  - Laserkeilaus (80-100 havaintoa/m²) + RGB ja Vääräväri (5 cm resoluutio)
- Puut opetetaan “labeloinnin” avulla
- Syväoppiminen vaatii valtavasti laskentatehoa – Tieteellinen laskentakeskus CSC Oy
- Valmiin mallin käyttö tavallisella mikrotietokoneella
- Puustotulkinnassa päästää yksittäisen puun osalta 80-90% tarkkuuteen

SYVÄOPPIMISEEN POHJAUTUVA PUUSTOTULKINTA

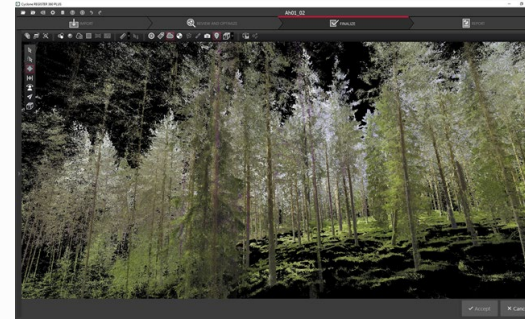
- Puustokartan avulla
  - Hakuutavan valinta (tasaikäis-/erikäiskasvatus)
  - Metsään syntyä luonnostaan vertikaalista ja horisontaalista vaihtelua – kunnioitetaan näitä (Luonnonläheisempi metsänhoito)
  - Metsänhoitopalstojen erottelu
  - Puuvalinta (Hakuukoneen kuljettajan työn tukeminen)

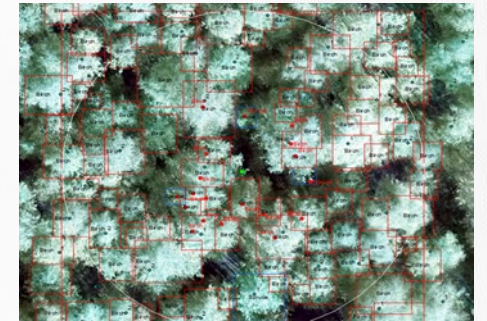

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN PAREMMIN HUOMIOON OTTAVA HAKKUUOPERAATIO

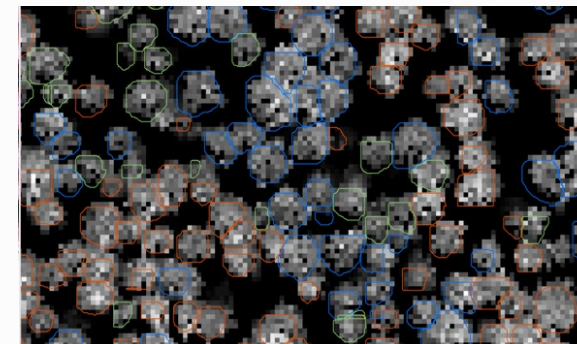
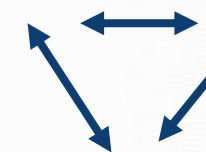
- Lentolaserkeilausdatan 1. sukupolvi – keskiössä puuston tilavuus
- Tulevaisuuden hakkuukartat – puukarttapohjainen visualisointi
  - Kuljettajan opastus puuvalinnassa
  - Metsän klusterointi
  - Metsikön luontaisten rakenteiden kunnioittaminen

TLS

HR-ALS/RGB/MS

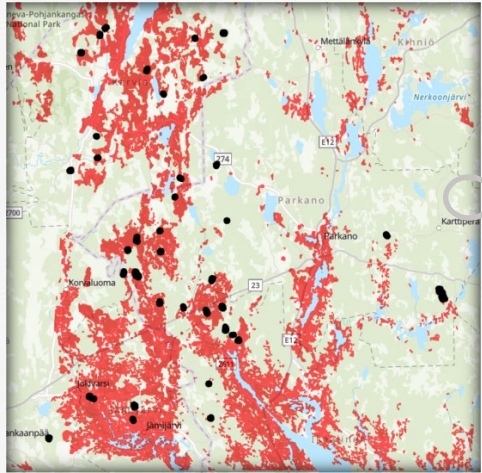

5p laser
RGB 0,5m
Vääräväri ,5 m

Koeleimikot

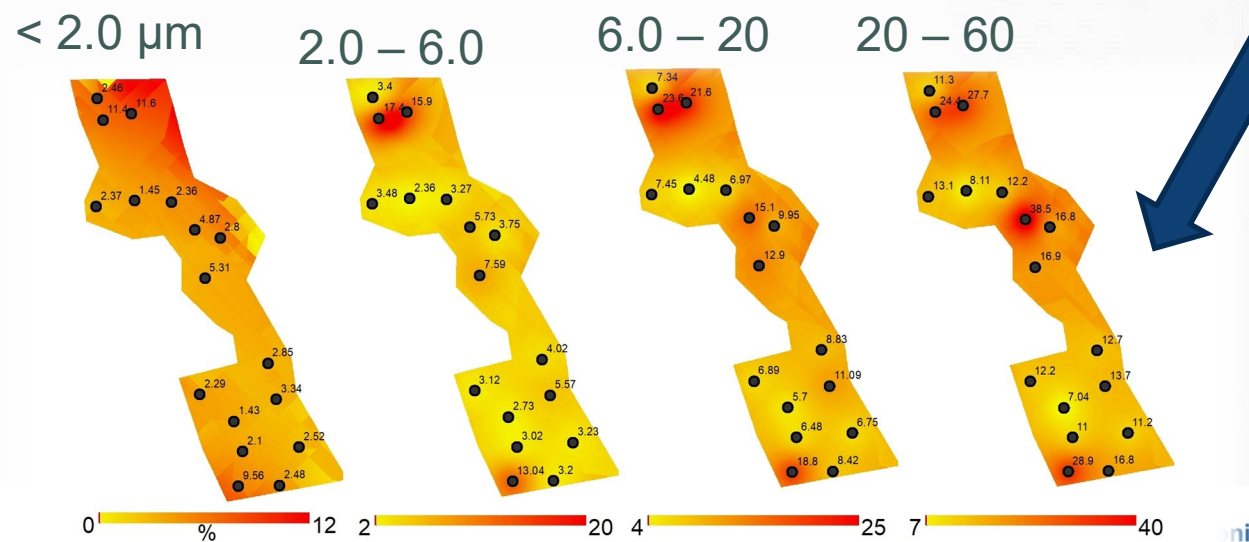
MAALAJIN ENNUSTAMINEN – DIGITAL SOIL MAPPING

Coulter LS 230 Laser Diffraction

Raekokojakauma

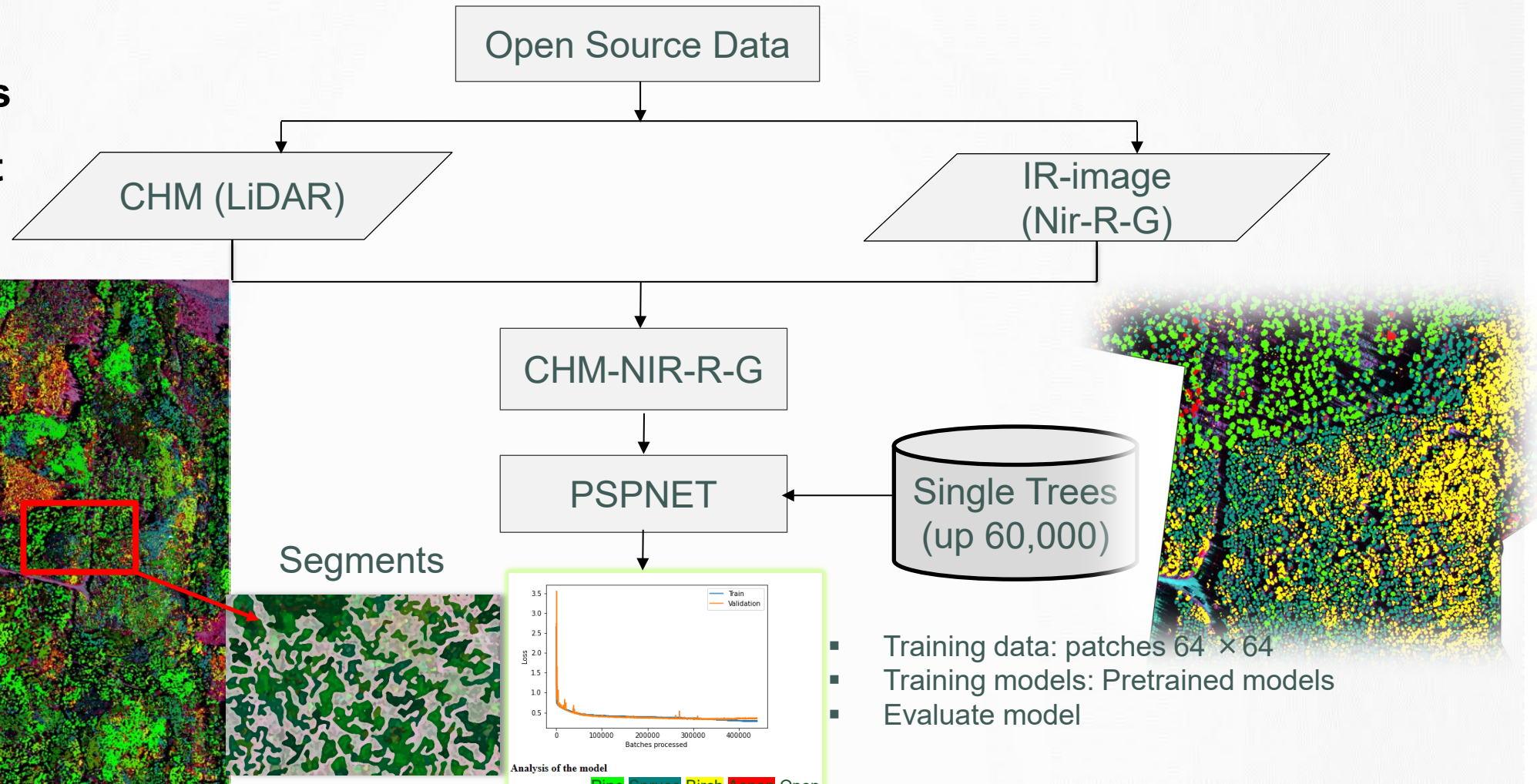
Cokringing Interpolointi

METSÄN SEGMENTOINTI LOHKOIKSI

- Puulajitunnistus
- Puuryhmittymät

LiDAR-based

MUUTTUJAT

Sentinel-based

Geomorphometry

Accumulation Curvature
Curvedness
Gaussian Curvature
Horizontal Excess Curvature
Vertical Excess Curvature
Tangential Curvature
Ring Curvature
Plan & Profile Curvature
Difference Curvature
Mean & Total Curvature
Min & Max Curvature
Rotor
Ruggedness Index
Shape Index
Slope
Standard Deviation of Slope
Unsphericity
Aspect
Diff From Mean Elev
Downslope Index
Wetness Index
Roughness
Openness

Hydrology

Average Flowpath Slope
Average Upslope Flowpath Length
Quinn Flow Accumulation
Hydrologic Connectivity (Upslope & Downslope)

Trees

Mean Height
Max Height
Crown coverage
Majority of Species
Diversity of Species

Soil indices

$$bi = \sqrt{(R^2 + G^2)}/2$$

$$bi2 = \sqrt{(R^2 + G^2 + NIR^2)}/3$$

$$bsi = \frac{(SWIR2 + R) - (NIR + B)}{(SWIR2 + R) + (NIR + B)}$$

$$SATVI = \left(\frac{SWIR1 - R}{SWIR1 + R + L} \right) \times (1 + L) - \frac{SWIR2}{2}$$

$$Clay Index = \frac{SWIR1}{SWIR2}$$

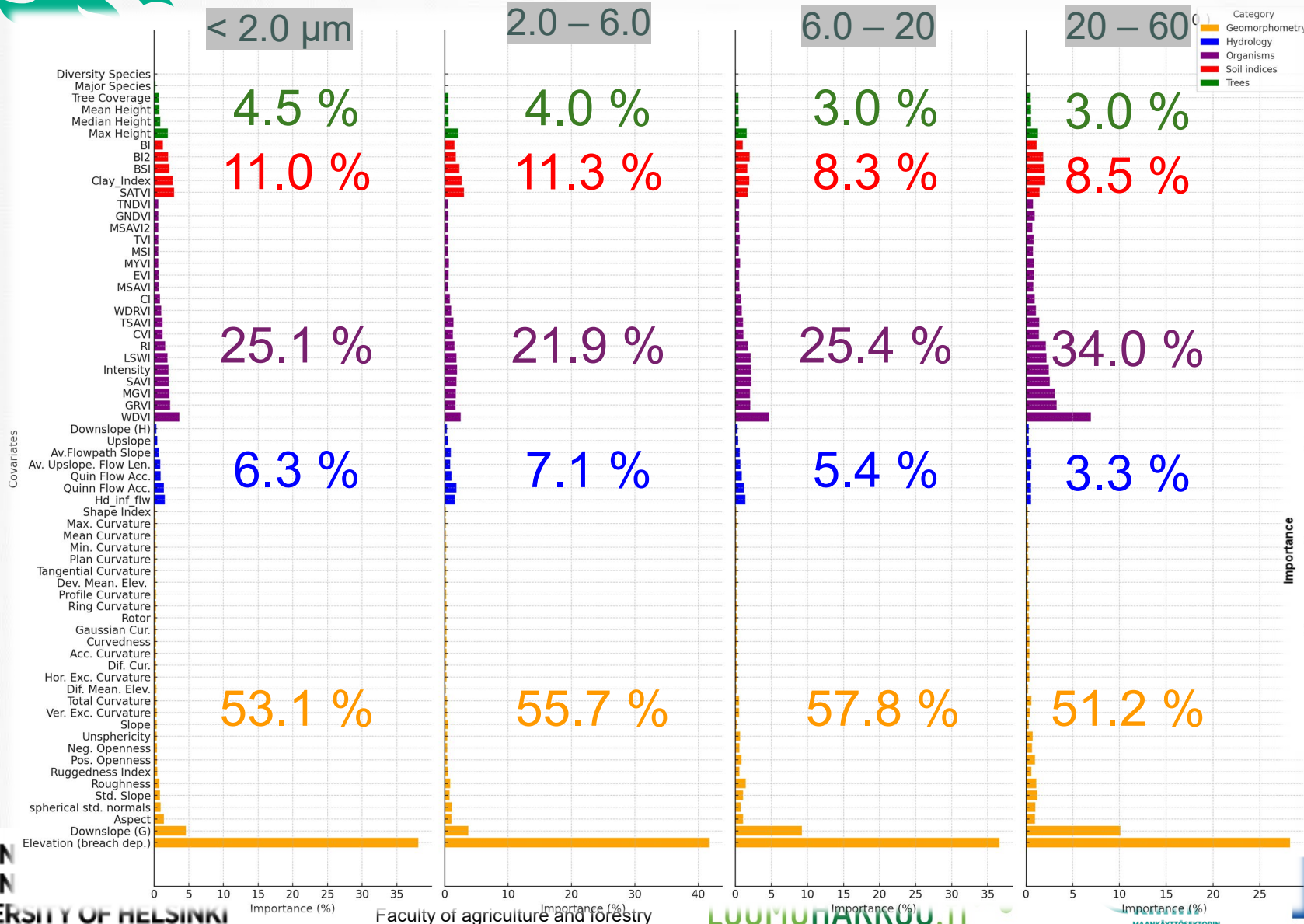
- Time series 2017- 2023 (May – November)
- Mask green vegetation (NDVI: - 0.15 – 0.20)
- Mask residuals (NBR2: - 0.15 – 0.15)

Organisms

TVI
EVI
SATVI
SAVI
MSI
GNDVI
GRVI
LSWI
TSAVI
MSAVI
MSAVI2
WDVI
RI
CI
TNDVI
WDVI
WDRVI
MYVI
MGVI
Intensity
CVI

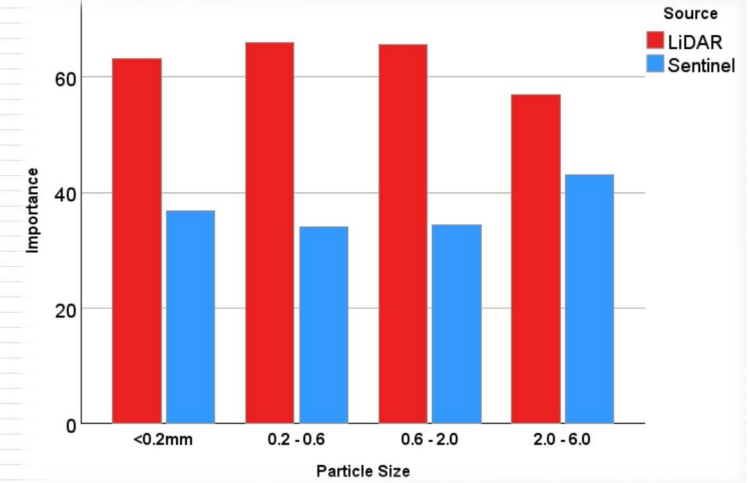

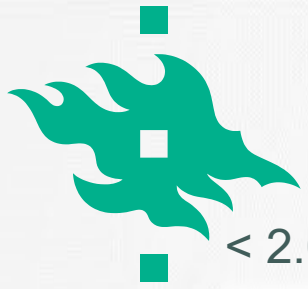
MUUTTUJIEN MERKITSEVYYS

Validation Data (R²)

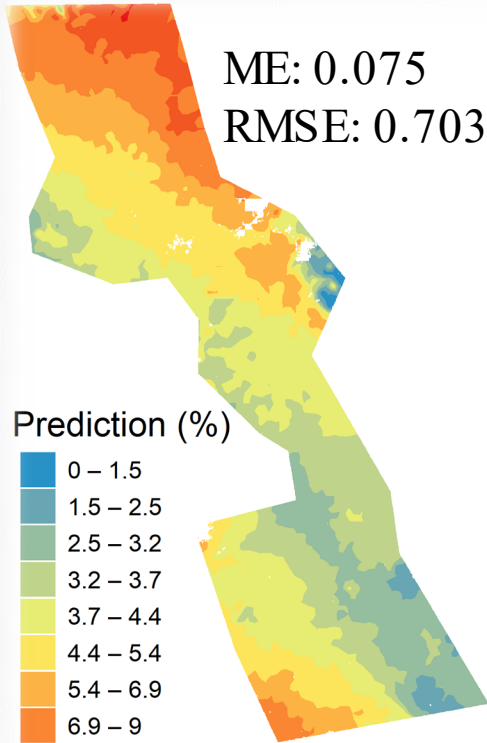
- 1: 0.865
- 2: 0.883
- 3: 0.870
- 4: 0.859

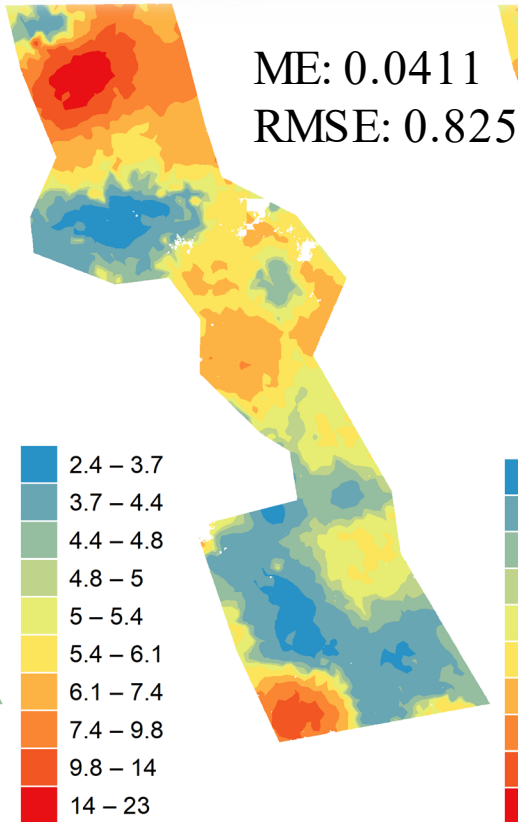

MAALAJIKARTTA

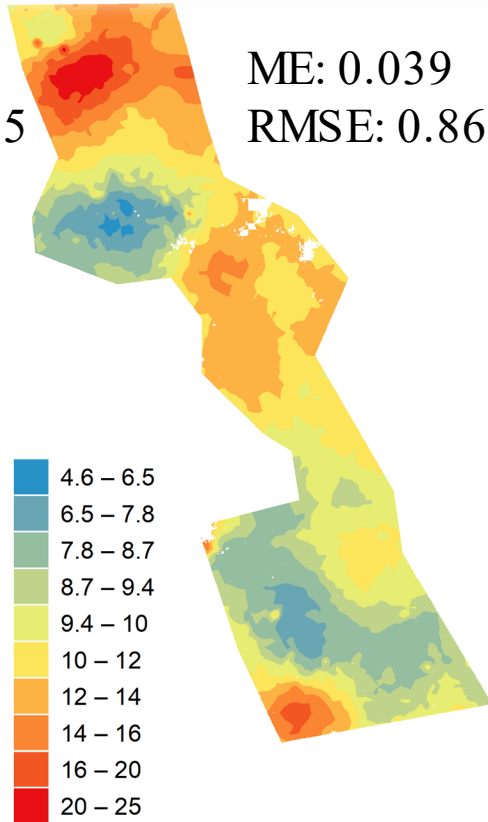
< 2.0 μm

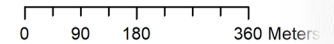
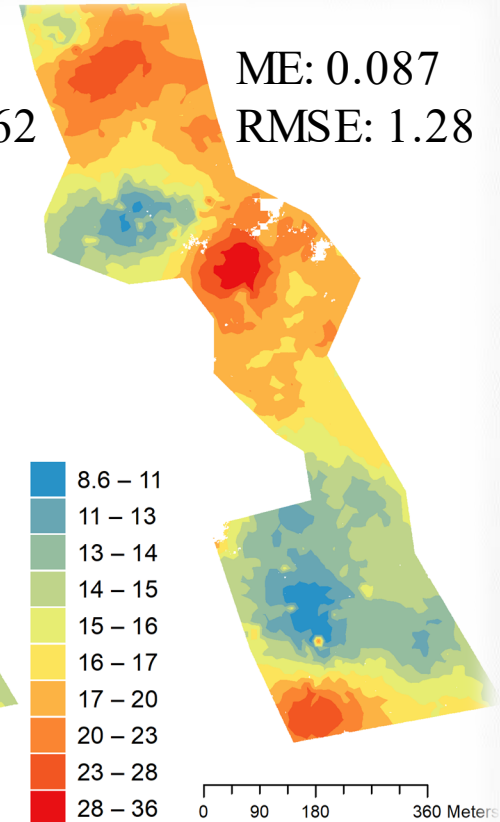
2.0 – 6.0

6.0 – 20

20 – 60

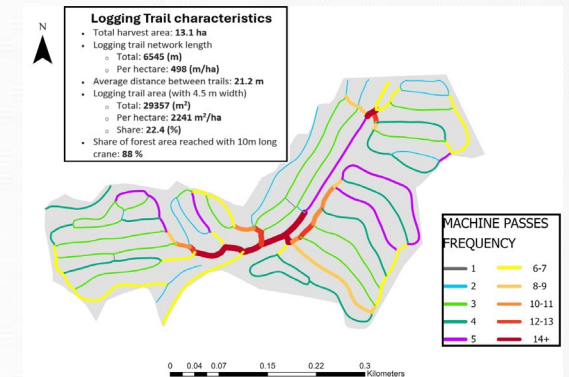
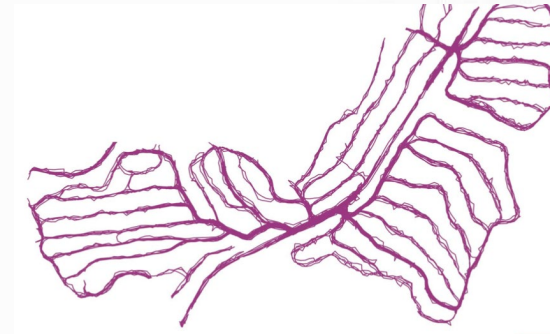

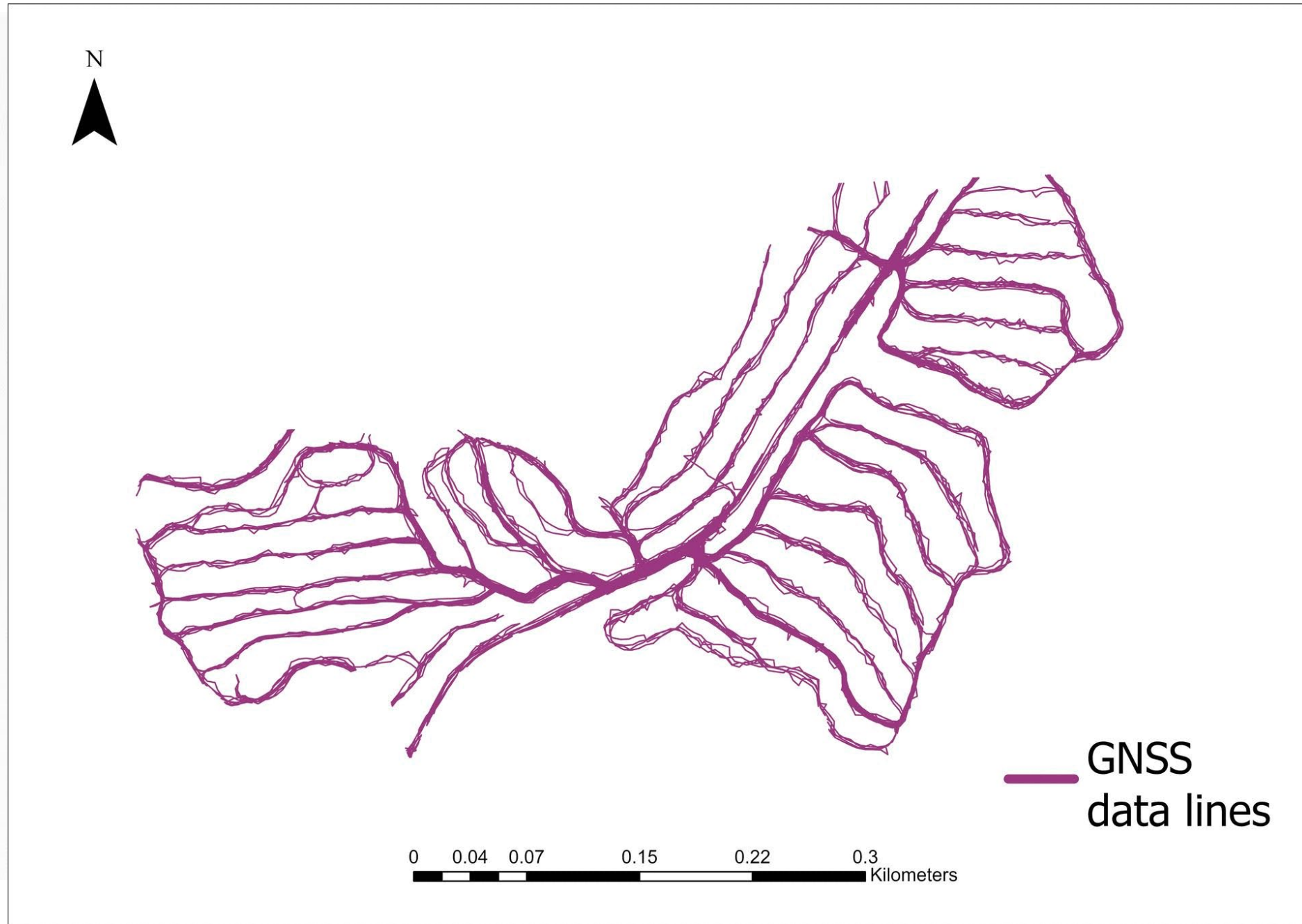
AJOURAREITISTÖN OPTIMOINTI

- Vanhojen ajourien visualisointi

- Ajouran keskilinjän määrittäminen

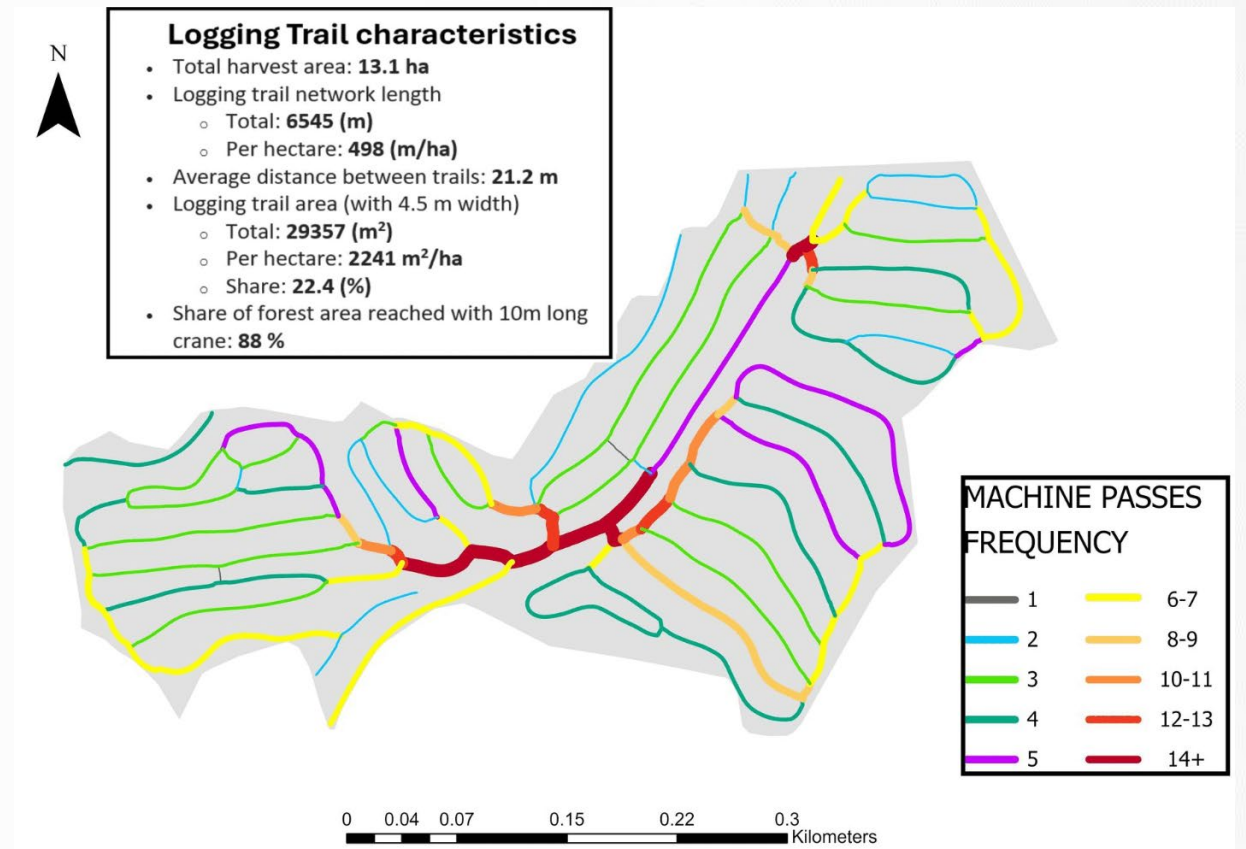

AJOURAN TUNNUKSET

- Ajouraverkoston ja kuviopolygonin yhdistäminen
- Tärkeimmät ajouratunnukset
  - Tiheys (m/ha)
  - Ajouraväli (m)
  - Ajouratehokkuus
    - Verkoston avulla saavutettava metsäpinta-ala
    - Pällekkäisyys/katveet

<https://luomuhakkuu.fi/>

VOIDAANKO KASVATUSHAKKUISSA POISTETTAVIEN PUIDEN VALINTA OPTIMOIDA METSÄNOMISTAJAN TAVOITTEIDEN MUKAAN?

Mikko T. Niemi^{1,2}, Jari Vauhkonen² & Jori Uusitalo¹

¹ University of Helsinki, ² University of Eastern Finland

TAVOITE

Kasvatushakkuussa jätettävien ja poistettavien puiden valinta siten, että kuviolle jätetään metsänomistajan tavoitteiden kannalta tärkeimmät puut ja säästöpuuryhmät.

1. **Numeerisesti vertailtavien kriteerien ja indikaattorien kehittäminen erilaisille tavoitteille**
2. **Monitavoiteoptimointi kehitetyillä päätöksentekokriteereillä**

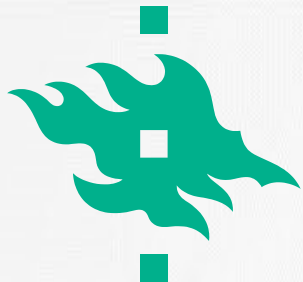

Harvennettu vs. harventamaton metsikkö. Kuva: Mikko Niemi

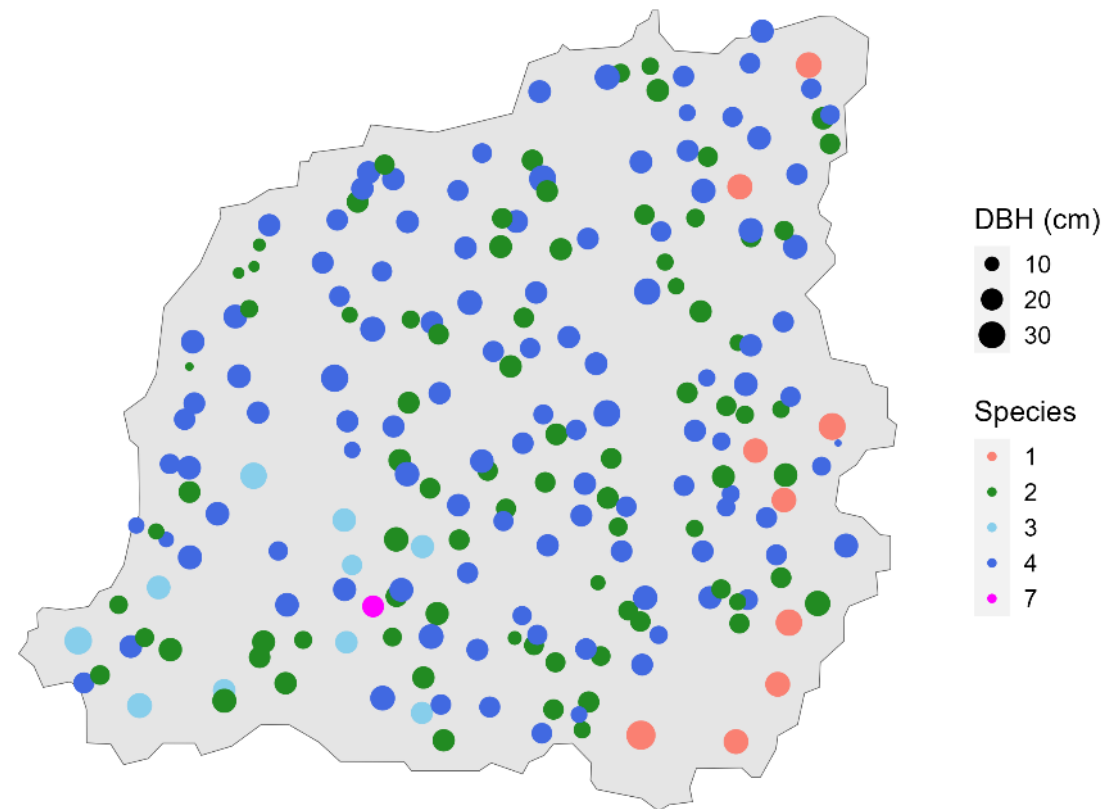
KRITEERIT

1. Välittömät hakkuutulot
2. Hakkuuta seuraavien 10 vuoden suhteellinen arvokasvu (Pukkala ym. 2021)
3. Metsikön tuottoarvo (Ruotsalainen et al. 2021)
4. Läpimittajakauman epätasaisuus, Gini-kerroin (esim. Valbuena ym. 2012)
5. Vallitsevan puujakson tilajärjestys (Clark & Evans 1954)
6. Sekapuustoisuus (Bettinger & Tang 2015 soveltaen)
7. Suojeluarvoindeksi (Lehtomäki ym. 2015)
8. Maisema-arvo (Silvennoinen ym. 2001)

AINEISTO

- Metsäkeskuksen puukarttakoealat (n=1068), joista valittiin 35 harvennusvaiheen metsikköä.
- **Mitattuja keskitunnuksia aineistosta:**
  - Keskokoko 0,13 ha, keskiläpimitta 21,2 cm, pohjapinta-ala 27,3 m²/ha, tilavuus 247 m³/ha
- **Laskettuja keskitunnuksia aineistosta:**
  - Puuston hakkuuarvo: 7 700 €/ha
  - Suhteellinen arvokasvu: 6,0 %
  - Gini-kerroin: 0,36
  - Clark-Evans indeksi (tilajärjestys): 1,30
  - Sekapuustoisuusindeksi: 0,37
  - Suojeluarvoindeksi: 12,8
  - Maisema-arvoindeksi: 0,51

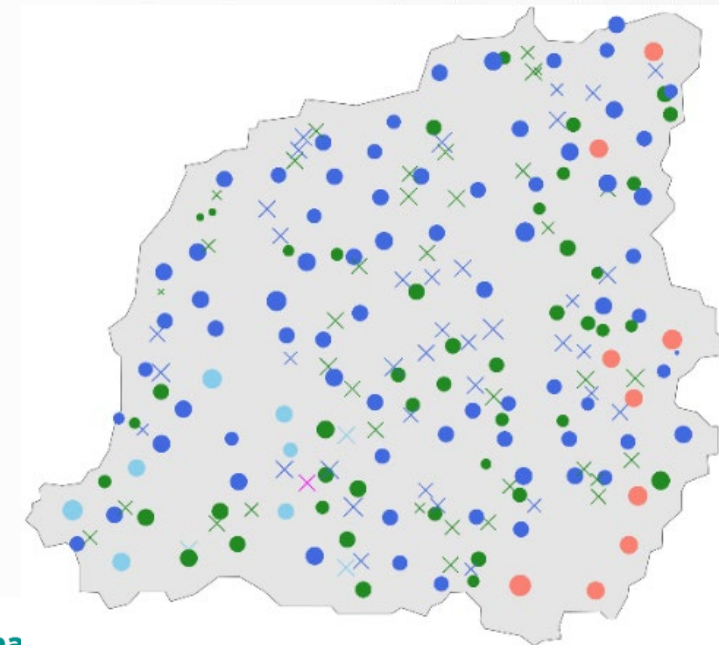
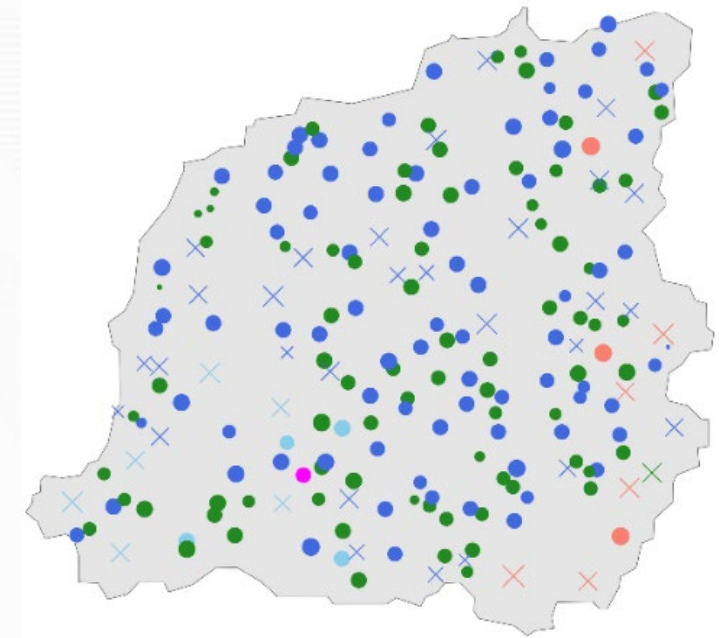
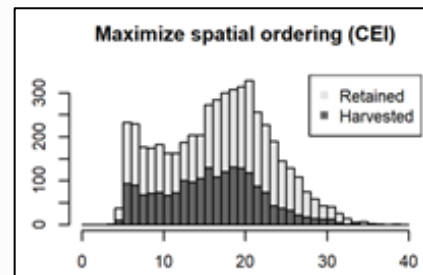
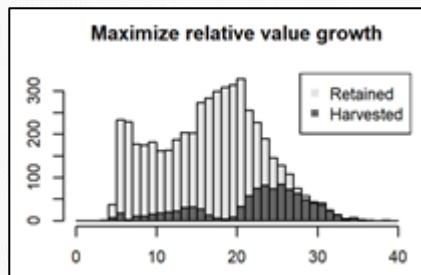

*Esimerkkikuva aineistosta (ID 3752). Tuore kangas.
Runkoluku 1060 ha⁻¹, D_g 20,5 cm, PPA 28,7 m²/ha.
Puulajikoodit: 1 = mänty, 2 = kuusi, 3 = rauduskoivu,
4 = hieskoivu, 7 = tervaleppä.*

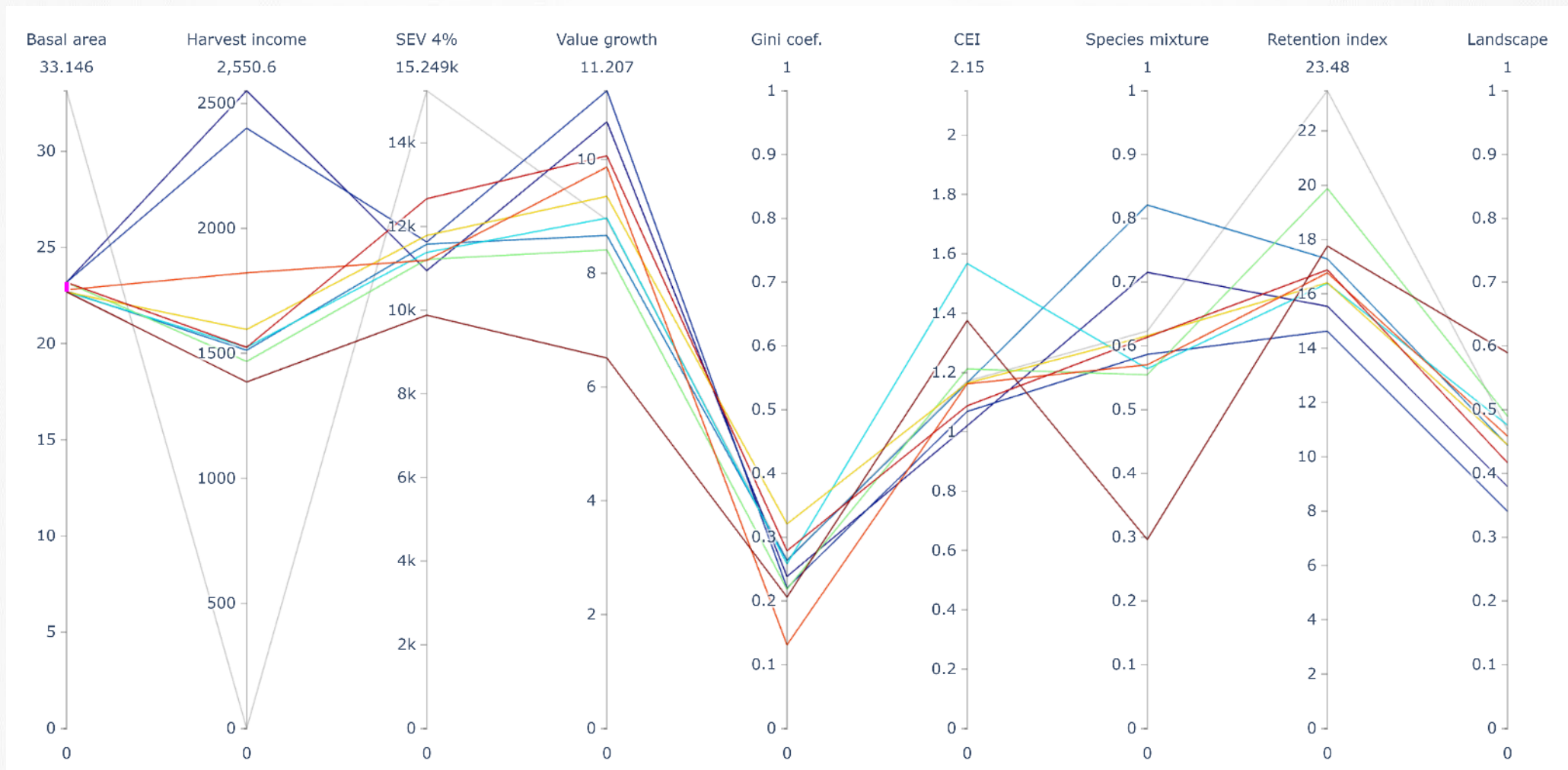
HEURISTINEN OPTIMOINTI

- Jokainen puutason hakkuupäätös vaikuttaa koealatason kriteereihin. Parhaan mahdollisen ratkaisun löytäminen edellyttää heuristista optimointia:
  - Päätösmuuttujina yksittäisten puiden hakkuupäätös
  - Koealatason rajoitteena MHS:n mukainen pohjapinta-ala
- Tavoitefunktioista riippuen puuvalinta kohdistuu eri puulajien ja kokoluokkien puihin. Ylemmässä kuvassa optimoitu jäävän puuston suhteellista arvokasvua, ja alemmassa mahdollisimman tasaista tilajärjestystä.

KRITEERIEN VÄLINEN VAIHDANTASUHDE

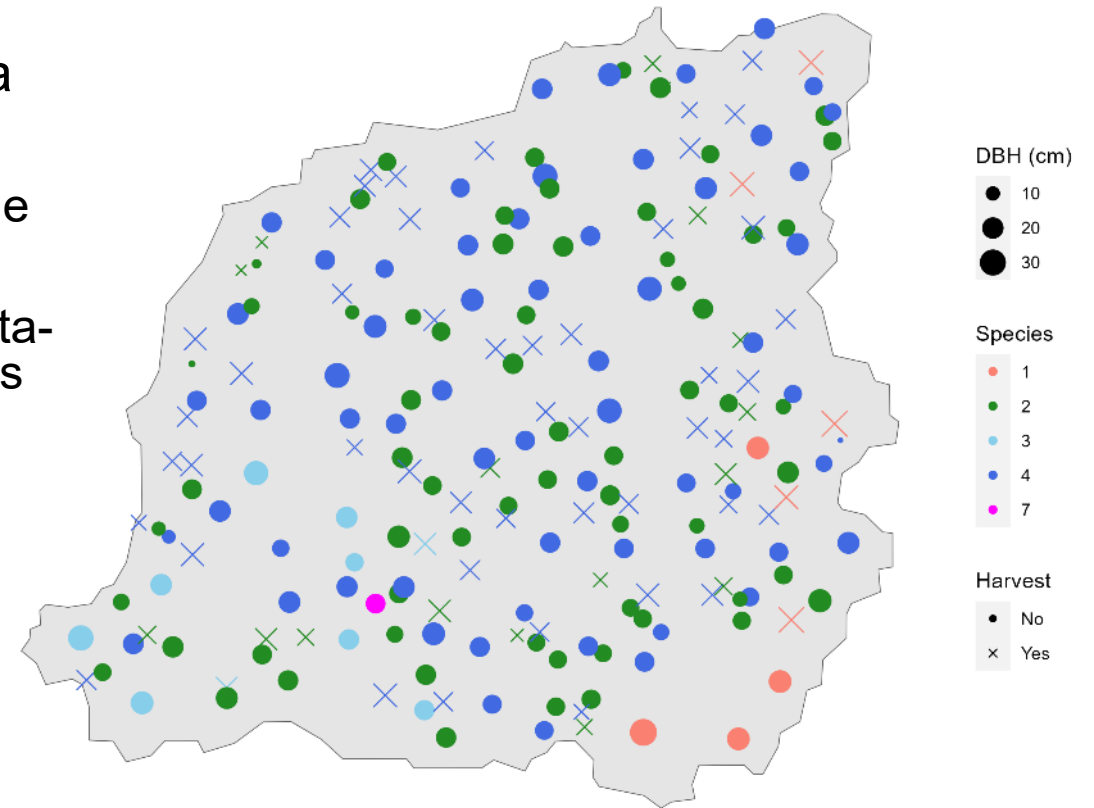
MONITAVOITEOPTIMOINTI

- Monitavoiteoptimoinnissa huomioidaan, miten päätöksentekijä arvostaa eri tavoitteet suhteessa toisiinsa. Esimerkki:
  - Päätöksentekijä antaa jäävän puuston arvokasvulle 60 % painon ja sekapuustoisuudelle 40 % painon.
  - Lisäksi edellytetään, että jäävän puuston pohjapinta-ala vastaa metsänhoidon suosituksia ja tilajärjestys (CEI) saa vähintään arvon 1,3.

$$\max \left(0.6 * \frac{value_{gr}}{value_{gr_{max}}} + 0.4 * sp_{mix} \right)$$

- $CEI \geq 1.30$

- $|BA(x_1, x_2, \dots, x_n) - BA_{target}| \leq 0.5$

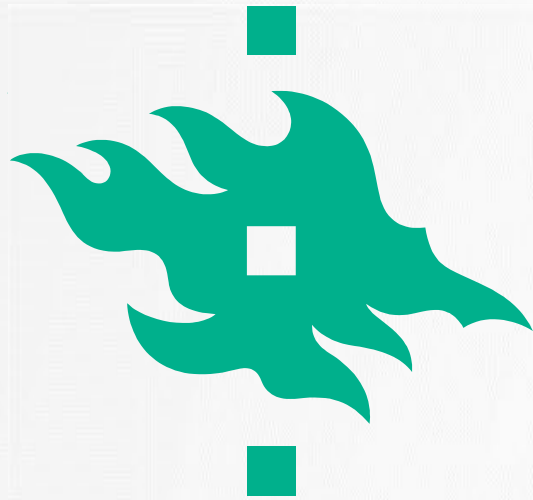
JOHTOPÄÄTÖKSET

- Kasvatushakuissa poistettavien puiden valinnalla on pitkäkestoinen vaikutus metsän rakenteeseen ja ekosysteemipalveluihin.
- Yksittäisten tavoitteiden optimointi lisäsi ymmärrystä eri kriteerien välisestä vaihdantasuhteesta, mutta käytännön kannalta järkevien ehdotusten laatiminen edellyttää aina monitavoiteoptimointia.
- Jatkotutkimustarvetta:
  - Miten optimoidaan leimikkotason päätökset?
    - Samat vai vaihtelevat painotukset eri mikrokuvioille?
    - Korjuuteknisten asioiden huomiointi?
    - Säästöpuiden optimaalinen sijoittelu?
  - Optimointi epävarman tiedon kanssa?
  - Millainen aputieto oikeasti auttaa kuljettajan työtä?

Ponsse Cobra -harvesteri. Kuva: Jori Uusitalo

KIITOS MIELENKIINNOSTA!

Artikkeli

*Trade-off analysis for multi-objective boreal forest thinning
on parhaillaan vertaisarvioinnissa...*

Mikko Niemi

Postdoctoral Researcher

Department of Forest Sciences
University of Helsinki

mikko.t.niemi@helsinki.fi; mikko.niemi@uef.fi

@MikkoTNiemi
@Luomuhakkuu

